

A Kúria a dr. Kócsó Krisztina ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Tóth Roland ügyvéd által képviselt alperes ellen szavatossági igény érvényesítése iránt a Kecskeméti Törvényszék előtt 9.G.40.054/2012. szám alatt indított és a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.253/2013/2. számú ítéletével befejezett perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott a dr. Ékes Eduárd ügyvéd által képviselt ..., az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperes részére 500.000 (Ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2009. július 13-án megvásárolta az alperesi autókereskedőtől az ... frsz-ú ... típusú extrákkal felszerelt új gépjárművet 16.310.480 forint vételárért. Az alperes a beavatkozóval kötött viszonteladói megállapodás alapján jutott a járműhöz. A gépkocsira a gyártó két éves gyári jótállást vállalt. A peres felek 2011. július 05-én kelt megállapodásukkal további két évre kötöttek garanciális megállapodást.

A felperes 5197 km óraállásnál 2011. május 27-én olyan hibabejelentéssel vitte a járművet az alperes szervizébe, hogy 100 km/h sebesség felett a kormány szitál, illetve 60-115 km/h sebességtartományban a kormány, az ülések, a padlólemez rezonál. Ezt követően, mivel a korábban észlelt hibák továbbra is fennálltak, a felperes több ízben kérte a hiba javítását az alperes szervizétől, aki írásban is dokumentáltan többször javításokat kísérelt meg. A felperes 2011. szeptember 01-jén jelezte az alperesnek, hogy amennyiben a javítással a hibák nem hárulnak el, kéri a gépjármű cseréjét. Arra hivatkozva, hogy a jármű javítása 2011. szeptember 14-én 14 óráig nem történt meg 2011. szeptember

14-én, majd szeptember 19-én kérte a gépkocsi kicserélését.

A kicserélés iránti kérelem előterjesztéséig az alperes a hibajelenséget nem tudta megszüntetni. 2011. októberében a ... gyár stuttgarti mérnöke vizsgálta a gépkocsit és különböző javítási feladatokat állapított meg. Az alperes a kicserélés iránti igényt alaptalannak találta.

A felperes keresetében jótállásra alapítottnak a perbeli jármű kicserélését kérte, mivel az alperes a hibajelenségek okait azonosítani, kijavítani nem tudta.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a csereigény a ... gyár mérnökei által lefolytatott vizsgálat szerint alaptalan. A korábban észlelt hibák kijavításra kerültek, a fennálló hibákat pedig a jótállási körbe nem tartozó gumiabroncsok okozzák.

A beavatkozó szintén a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy habár az alperes nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a hibajelenség oka az átadáskor nem volt meg az autóban, illetőleg az az átadást követően keletkezett, azonban a hajtásláncban esetlegesen fennálló kiegyensúlyozatlanság - ami egyebekben is csak részben lehetett a hibajelenségek okozója - kijavítása időközben megtörtént, a felperesi érdekkörbe eső gumiabroncs hibája, mint a hibajelenséget kiváltó ok viszont kétséget kizáróan megállapítható volt, ezért a jótállási felelősség alóli kimentésre tekintettel a kicserélés iránti igény nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest a perbeli gépkocsi azonos típusú, felszereltségű, és színű, új gépjárműre történő kicserélésére a jelenlegi egyedi rendszám megtartása mellett. Kötelezte az alperest és a beavatkozót az első- és másodfokú eljárási költség megfizetésére is. Megállapította, hogy az alperes a jótállási felelősség alól nem tudta magát kimenteni, a perben lefolytatott szakértői bizonyítás eredményeként ugyanis az állapítható meg, hogy a hajtáslánc kiegyensúlyozatlanság már fennállhatott az adásvétel pillanatában. Így az eredeti problémát nem kizárólag a gumiabroncsok okozták. A felperes munkalapokkal igazolhatóan csak az ötödik javítási kísérletet követően kért cserét, ezzel betartotta a fokozatosság elvét. Egységes bírói gyakorlatra, eseti döntésekre utalással rámutatott arra, hogy miután a gépjármű hibáját több hónap alatt sem tudták eredményesen kijavítani, így sérült a jogosultnak a folyamatos használathoz való érdeke. A jogerős ítélet értelmében az alperesnek mint üzletszerűen gépkocsik értékesítésével foglalkozó cégnek egy általa hibátlannak minősített

gépkocsi kicserélése nem jelent aránytalan érdeksérelmet.

A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és tartalmilag az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan pedig a bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Módosított nyilatkozatában jogszabálysértésként a Ptk. 306. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott.

Az alperes felülvizsgálati kérelme szerint csak három olyan munkalap készült, ami a perbeli hibával összefüggő megállapításokat tartalmaz, így iratellenes a jogerős ítélet javítások számára vonatkozó megállapítása. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem értékelte, hogy a kicseréléssel aránytalan hátrány, kb. 9.000.000 forintos veszteség éri. Érvelése értelmében a hiba kijavítása már megtörtént. Előadta, hogy a gumiabroncsok hibája okozta a felperes által észlelt hibajelenségeket, erre pedig a jótállási kötelezettség nem terjed ki. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság nem vizsgálta az első két éves garancia leteltét követő, szerződésben vállalt jótállás feltételeit. Arra is hivatkozott, hogy a jogerős ítéletben meghatározott csere már nem is hajtható végre, ilyen típusú járművet ugyanis már nem gyártanak.

A beavatkozó támogatta az alperes felülvizsgálati kérelmének teljesítését.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A felülvizsgálati eljárás a rendes jogorvoslat alapján hozott jogerős bírósági határozat valamely jogkérdésben megmutatkozó hibájának orvoslására szolgáló olyan rendkívüli jogorvoslat, ami csak a jogszabály által megszabott körben teszi lehetővé a határozat felülbírálatát. A Pp. 272. § (2) bekezdéséből következően a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett kell előterjeszteni a felülvizsgálati kérelmet. Az alapeljárásban nem kifogásolt jogszabálysértést azonban nem lehet a felülvizsgálati kérelemben megjelölni (BH 1997.196.), és a jogerős ítélet csak olyan kérdésben támadható, amely az első- és másodfokú eljárásnak is tárgya volt (BH 1995.163., BH 2001.172.II.).

Ezen eljárásjogi korlátokra tekintettel nem terjedhet ki a

felülvizsgálati eljárás azon alperesi és beavatkozói előadásokra, amelyekre történő hivatkozás - az iratok tartalmából megállapíthatóan - az első- és másodfokú eljárásban nem került sor.

Tévesen tulajdonított az alperes a felülvizsgálati kérelmében jelentőséget annak, hogy a felperes által a perben érvényesített igénnyel összefüggésben az ún. „gyári garancia” (gyártói jótállás) leteltét követően a bíróság külön nem vizsgálta a felperes felé ellenérték fejében, szerződéssel vállalt megállapodás szerinti jótállási kötelezettsége terjedelmét.

A rendelkezésre álló adatok alapján az állapítható meg, hogy a hiba már a gyártói jótállás fennállásának időtartama alatt jelentkezett, és azt a felperes az alperessel megfelelően közölte is. Annyiban helytálló az alperes érvelése, hogy valamennyi, a 2011. május 27-i hibabejelentést követően felvett munkalap nem a felperes által eredetileg jelzett hibával, hiba javításával függ össze, ennek azonban a perbeli jogvita elbírálásánál nincs döntő jelentősége. Három javítási kísérletet az alperes is elismert, ezen túl pedig adat merült fel arra is, hogy több, nem dokumentált javítási kísérlet is történt az alperes részéről a hiba elhárítására.

Tévesen hivatkozott arra az alperes, hogy a 2011. május 27-i első hibabejelentés után, majd az azt követő felperesi szervizlátogatások alkalmával a felmerült hibákat megfelelően javította. A szakértői vélemény és a perben felmerült egyéb adatok alapján megállapítható, hogy az alperes több javítási kísérlete ellenére a felperes által bejelentett hibát nem szüntette meg, az ismétlődően visszatérően jelentkezett.

A gépkocsi meghibásodását a felperes a gyári jótállási időn belül jelezte az alperesnek, és a jótálláson alapuló igényként a hiba kijavítását kérte. Az alperes a felelősség alól nem tudta magát kimenteni, nem bizonyította, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett.

A jótállás időtartama alatt a hiba okával, keletkezésével, eredetével összefüggő esetleges bizonytalanságok - az alperes teher megfordulásának szabályára tekintettel - az alperes terhére esnek. Az alperes mentesüléséhez nem elégséges annak igazolása, hogy a hibák keletkezésében részoki szerepet játszhatott a felülvizsgálati kérelemben is nyomatékosan hangsúlyozott felperesi tárolásra, használatra visszavezethető, és a jótállás körén kívül eső gumiprobléma. Az aggálytalan szakértői vélemény szerint a hibát a hajtásláncban meglévő kiegyensúlyozatlan lengőmozgások is eredményezhették.

A bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése eredményeként jutott arra a következtetésre, hogy a felperes jogszerűen érvényesítette a jótálláson alapuló igényét.

Helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság arra, hogy az alperes a felperes által bejelentett hibát nem tudta kijavítani. Annak pedig, hogy az alperesi állítás szerint a jármű jelenleg hibátlan, illetve a szakértői vizsgálatok elvégzésének időpontjára kijavított állapotba került, a jogvita elbírálása szempontjából azért nincs jelentősége, mert a jótállási igény bejelentésekor és a kicserélés iránti kérelem időpontjában fennálló helyzet alapján kell a felperesi igény megalapozottságáról állást foglalni.

Annak a körülménynek nincs jelentősége, hogy a felperes által érvényesített kicserélési igény előterjesztésekor a gyártói jótállás időtartama már eltelt. A felperes jótállási jogait megfelelően érvényesítve járt el amikor a hiba kijavítását kérte, ennek felmerülésekor pedig az alperes által sem vitatottan fennállt a gyártói jótállás. A felperes a sikertelen javítási kísérletek miatt tért át a választott jótállási igényről egy másik jótállási igényre, a más jótállási jogra való áttérés azonban nem jelent új igényérvényesítést.

Arra helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság, hogy ha a gépjármű sorozatosan bekövetkező hibáit több hónap alatt sem tudják eredményesen kijavítani, a bírói gyakorlat (Legfelsőbb Bíróság ..., ..., ..., Szegedi Ítéltábla ...) értelmében sérül a jogosultnak a folyamatos használathoz való érdeke, ami az egyes felmerült hibák súlyától és egyenkénti javíthatóságától függetlenül is megalapozhatja a kicserélés iránti igényt.

A beavatkozó a másodfokú eljárás során említette ugyan, hogy a perbelivel azonos műszaki tartalmú gépjármű nem adható már csereként, mert a modell időközben átalakításra került, ezen állítását azonban nem igazolta. Az alperes az eljárás során erre nem hivatkozott, az pedig nem állapítható meg, hogy a felperes által kért csere lehetetlen lenne.

A felperes a fokozatosság elvét betartva több ízben javítást kért, ez azonban nem vezetett eredményre, ezért áttért egy másik jótállási igényre. Az alperes a kicserélésnek a javításhoz viszonyított aránytalanságára megalapozottan már nem hivatkozhat. Az arányosság követelménye ugyanis csak olyan jótállási jogok esetén vizsgálható, amelyek alkalmasak a hiba kiküszöbölésére. Alkalmas elhárításnak pedig csak az tekinthető, ha annak eredményeként a hiba megszűntethető. A perbeli esetben pedig ez nem volt megállapítható, a kicserélési igény bejelentését megelőzően végzett alperesi javítási kísérletek ugyanis nem vezettek eredményre, az alperesnek a kicserélési igényre való áttérésig még a hiba okát sem sikerült megállapítania. A 2011. október 04-én felpereshez intézett elektronikus levelében jelezte, hogy a ... gyár egyik mérnöke jön megvizsgálni a gépkocsit, majd október 14-én

kelt levelében arról tájékoztatta a felperes jogi képviselőjét, hogy a „hibabejelentést vizsgálják” és a ... központból „várjuk az állásfoglalást”.

A Ptk. 306. § (1) bekezdése - utaló szabály folytán - a hibátlan teljesítés biztosítása érdekében a szavatossági jogokkal azonos négyféle jótállási jogot nevesít: a kijavítást, a kicserélést, az árleszállítást, valamint a jogosultnak a szerződéstől elállásra is lehetőséget ad. A szavatossági igények közül a jogosult választhat azzal, hogy a jogosult választási joga főszabályként az azonos szinten szabályozott szavatossági jogok között áll fenn. A felperes ennek megfelelően eljárva érvényesített kicserélés iránti igényt, a jogerős ítélet ezért nem sérti a Ptk. 306. § (1) bekezdését.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperest a felperes részére ügyvédi képviseletével összefüggő, és a becsatolt munkadíj megállapodáshoz képest a Kúria által megállapított, mérsékelt összegű, ÁFÁ-t is magában foglaló ügyvédi képviselettel összefüggő felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

Budapest, 2015. január 22.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró